

СТРАТЕГІЧНИЙ ВИБІР В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

В. Полохач студент гр. МгУФЕБ-1-20

Л. Васільєва, д.н.держ.упр., професор

Для реалізації механізму забезпечення стратегічної економічної безпеки підприємства принципово важливим є питання, які стосуються видів стратегій функціонування підприємства на основі визначення рівня його стратегічної економічної безпеки, виходячи з комбінації рівнів його фінансової безпеки, благонадійності контрагентів та рівня розвитку управлінської складової.

В результаті дослідження, було виявлено різноманіття стратегій, яке на наш погляд, є різними модифікаціями декількох базових стратегій розвитку підприємства: стратегії обмеженого зростання, зростання й скорочення, побічно пов'язаних зі стадіями життєвого циклу підприємства. Залежно від етапів життєвого циклу підприємства розрізняють два види стратегій розвитку:

- стратегія прискореного зростання компанії, яка передбачає інтенсифікацію зусиль компанії щодо завоювання ринку і розширення своїх потенційних можливостей. Реалізація даної стратегії веде до можливого суттєвого підвищення значень критеріїв досягнення цілей над рівнем попереднього року. Подібна стратегія застосовується в технологіях, які динамічно розвиваються та швидко змінюються;

- стратегія обмеженого зростання компанії, що характеризує зосередження і підтримку існуючих напрямків бізнесу. Для цієї стратегії цілі встановлюються від досягнутого рівня. Дана стратегія спрямована на ефективне забезпечення виробничих процесів і приросту активів, що забезпечують обмежений зростання обсягів виробництва та реалізації продукції. Основними типами цієї стратегії є: стратегія посилення конкурентної позиції; стратегія розширення ринку; вдосконалення продукту.

На думку Сорока Л. С. [2], стратегія сталого розвитку підприємства, як економічна категорія, з одного боку, характеризує економічні відносини між їх учасниками, а з іншого - визначає поведінку підприємства в ринковому середовищі й формує його стратегічну позицію. При цьому вона спрямована на

досягнення загальних стратегічних і тактичних цілей підприємства щодо забезпечення сталого зростання його вартості.

Стратегія сталого розвитку підприємства Гриценко А.С. [1] визначається, як комплекс заходів, спрямованих на зміну нижчої зони стійкості на вищу і досягнення, в кінцевому підсумку, «межі» стійкого стану.

Можна виділити чотири конкурентні стратегії, відповідні зонам стійкості:

1. Для зони кризової стійкості найкращою є стратегія ортогонального розвитку, яка спрямована на досягнення швидкого результату. В даний період підприємство не володіє запасом часу і необхідно вжити швидкі та найбільш значні кроки для подолання кризи за допомогою здачі в оренду або продажу незатребуваних площ, концентрації на вузькій спеціалізації, сегментах.

2. Стратегія ендогенного розвитку є пріоритетною для зони нестійкості. Дана стратегія спрямована на досягнення стійкості підприємства за рахунок його внутрішніх резервів. Підкреслимо, що підприємство має перспективи виходу з кризи за рахунок використання в господарській діяльності бізнес-інкубаторів, а також підвищення конкурентоспроможності продукції.

3. Для зони нормальної стійкості характерною є стратегія інтродуктивного або інтроспективного розвитку, яка включає залучення інвесторів та отримання замовлень більшого обсягу.

4. Стратегія поліінтегрального розвитку характерна для зони високої стійкості підприємств. Стратегічні можливості підприємства визначають подальший розвиток і досягнення високих результатів за рахунок залучення венчурного капіталу.

Слід зазначити, що розглядаючи стратегії розвитку підприємства і виділяючи серед них найбільш сприятливу - стратегію сталого розвитку, вчені не приділяють належної уваги необхідності забезпечення економічної безпеки підприємства в довгостроковій перспективі. У зв'язку з цим, необхідно застосовувати підхід, який диференціює стратегії розвитку підприємства на основі рівня його стратегічної економічної безпеки.

Література:

1. Гриценко А.С. Стратегічні засади зміцнення економічної безпеки

сільськогосподарських підприємств. *Облік і фінанси*. 2018. № 2. С. 118-124.

2. Сорока Л. С. Обліково-інформаційна система в управлінні економічною безпекою для різних поведінкових моделей підприємства. *Облік і фінанси*. 2013. № 1(59). С. 51-55.